

KAHLIL GIBRAN: A PRÓFÉTA

* * *

Fordította: Révbíró Tamás

Tau — Benső úT-ikalauz könytárából

<http://www.Tau.hu>

A Imusztafa, a kiválasztott és a szeretett, aki önnön napjának hajnala volt, tizenkét esztendeig várakozott Orfalisz városában a hajójára, melynek vissza kellett térnie, hogy hazavigye őt a szigetre, ahol született.

És a tizenkettedik esztendőben, az aratás hónapjának, Jelulnak hetedik napján felment a város falain kívül magasodó hegyre, és a tenger felé kémlelt, és a párán át látta, hogy közeledik a hajó.

És szívének kapui kitárultak, és öröme messzire szállt a tenger fölött. És lehunyta szemét, és lelke csendjeiben imádkozott.

Hanem ahogy leereszkedett a hegyről, szomorúság vett rajta erőt, és szívében ez a gondolat támadt:

Hogyan menjek el békében, szomorúság nélkül? Bizony, szellemem sebesülése nélkül ezt a várost el nem hagyhatom.

Hosszú napokat töltöttem el fájdalomban falai között, és hosszú éjszakákat magányosan; és ugyan ki távozhatnék fájdalomának s magányosságának színteréről bánat nélkül?

Szellemem túl sok cserepét szórtam szét ezeken az utcákon, vágyaimnak túl sok gyermeke kóborol mezítelen e dombok között, s én terhek és kínok nélkül tőlük el nem szakadhatok.

A mai napon nem ruhadarabot vetek el magamtól, hanem bőrt, melyet saját kezemmel szakítok le. Nem is gondolat, amit magam mögött hagyok, hanem szív, melyet éhség és szomjúság édesített meg.

És mégsem vesztegelhetek tovább.

A tenger, mely mindent magához szólít, szólít most engem is, fel kell a hajóra szállnom.

Mert maradnom, bár az órák elhamvadnak az éjszakában, egy volna azzal, hogy megfagyok, kristállyá válok, és a sár magához köt.

Örömmel vinnék magammal mindent, ami itt van. De hogyan tehetném?

A hang nem viheti magával a nyelvet és az ajkat, melyről szárnyra kelt. Az étert egyedül kell felkutatnia.

És egyedül, fészke nélkül száll a sas is a nap felé.

Most, midőn leért a hegy lábához, a tenger felé fordult, és látta, hogy hajója a kikötő felé közelít, s fedélzetén a tengerészeket, honfitársait.

És lelke feléjük kiáltott, és így szólt:

Ősanyám fiai, hullámok meglovagolói,
Mily sokszor hajóztatok álmaimban. És most eljöttetek ébrenlétemben is, amely egy mélyebb álom.

Készen állok az indulásra, s lelkesültségem felvont vitorlákkal várja a szelet.

Csak egyetlen lélegzetet veszek még ebből a nyugodt levegőből, csak egyetlen pillantást vetek még hátra,

És aztán közétek állok, hajós a hajósok közé.

Te pedig, hatalmas tenger, alvó anya,

Aki magad vagy a szabadság és a béke pataknak és folyamnak -

Még egyetlen kanyart tesz csupán e folyó, csak egyet csobban még medrében,

S aztán megtérek hozzád, határtalan csepp a határtalan óceánba.

És miközben lépdelt, azt látta, hogy férfiak és nők a távolban elhagyják földjeiket s a szőlőskerteket, és sietve indulnak a városkapuk felé.

És hallotta, hogy az ő nevét mondják, és mezőről mezőre száll a hír, hogy hajója befutott.

És így szólt önmagához:

Legyen-e az elválás napja a gyülekezés napjává?

Kimondassék-e, hogy alkonyom valójában hajnalt jelent nekem?

És mit adjak annak, aki ekéjét a barázda felében hagyta, vagy annak, ki miattam leállította a szőlőprés kerekét?

Váljék-e szívem bő termésű telt fává, hogy gyümölcseit összeszedve átadhassam nekik?

Áradjanak-e vágyaim forrásként, hogy poharaikat teletöltsem vele?

Lant vagyok-e, melynek húrjait a mindenható keze megérintheti, vagy talán fuvola, melyen lélegzete áthalad?

Én a csöndekét kutattam, és vajon leltem-e olyan kincset a csöndekben, melyet most bizvást szétszthatnék?

Ha e nap az én aratásom napja, vajon hol vettem el a magot, és vajon melyik, elfeledett évszakban?

Ha valóban ez az az óra, mikor lámpásomat fölemelhetem, abban nem az én lángom lobog.

Üres és sötét lesz a lámpa, melyet fölemelek,

És az éjszaka őre tölti meg majd olajjal, és a lángot is ő lobbantja fel.

Mindezeket szavakkal mondta el. De szívében sok minden maradt kimondatlanul. Mert mélyebb titkát ő maga sem foglalhatta szóba.

És mikor belépett a városba, minden ember elébe jött, és mind kiáltozott, mintha egyetlen hang szólott volna.

És előléptek a város elöljárói, és mondták:

Ne menj el mitőlünk.

Holdtölte voltál a mi éjszakánkban, és ifjúságod adott nekünk álmodni való álmokat.

Nem vagy te idegen miközöttünk, sem vendég nem vagy, hanem a mi fiunk, akit szeretünk.

Ne engedd, hogy szemünk éhezzék orcád látására.

És a papok és a papnők így beszéltek hozzá:

Ne válasszanak el tőlünk most a tenger hullámai, ne váljanak az évek, melyeket köztünk töltöttél, pusztá emlékké.

Szellemként jártál köztünk, és árnyékod fény volt az arcunkon.

Nagyon szerettünk téged. De szeretetünk nem szólalt meg, és fátyol takarta azt.

De most hangosan kiált hozzád, és leplezetlenül áll előtted.

Hiszen mindig is így volt ez: a szeretet nem ismeri fel önnön mélységét, míg az elválás órája el nem következik.

És előléptek mások is, és könyörögtek neki. De ő nem válaszolt. Csupán fejét hajtotta le, s akik közel álltak hozzá, látták, hogy mellére könnycseppek hullanak.

És ő meg az emberek a templom előtti nagy térre mentek el.

És a szentélyből előlépett egy asszony, kinek Almitra volt a neve. És papnő volt.

És Almusztafa túlradó gyengédséggel nézett reá, mert Almitra volt az első, aki fölkereste őt, és hitt benne, amikor még csupán egy napja tartózkodott a városukban.

És az asszony köszöntötte őt, mondván:

Isten prófétája, te, aki a legvégsőt keresed, hosszú idő óta kémelelted a messzeséget hajód után.

És hajód most megérkezett, itt az idő, hogy útra kelj.

Mély vágy él benned emlékeid földje iránt, ahol leghőbb vágyaid lakoznak; a mi szeretetünk meg nem fog kötni téged, sem a mi ragaszkodásunk vissza nem tart.

Mégis azt kérjük tőled, mielőtt távozol, beszélj hozzánk, és mondd el nekünk az igazságot.

És mi továbbadjuk azt gyermekeinknek, és ők az ő gyermekeiknek, és így nem vész majd el soha.

Magányosságodban őrködtél napjaink felett, és álombeli sírásunkat is ébren figyelted.

Most tehát mutass meg bennünket önmagunknak, és mondd el mindazt, ami néked a születés és halál közöttiekről megmutattatott.

És ő így felelt:

Orfalisz népe, mi egyébről beszélhetnék én néktek, mint ami még most is lelkeitekben él?

És akkor Almitra azt mondá: Beszélj nekünk a Szeretetről.

És ő fölemelte fejét, és az emberekre nézett, és csöndesség szállott reájuk. Aztán fennszóval ezeket mondotta:

Amikor a szeretet int felétek, kövessétek őt,

Jóllehet minden útja nehéz és meredek.
És mikor szárnyai átölelnék, engedjétek át néki magatokat,
Jóllehet a belsejében rejlő kardok sebet ejthetnek rajtatok.
És amikor szól hozzátok, higgyetek szavának,
Jóllehet hangja összetörheti álmaitokat, miként az északi szél pusztává
sepri a kertet.

Mert amiként a szeretet koronával ékesít, azonképpen fog keresztre
feszíteni is. Amiként növekedéseteket segíti elő, azonképpen nyeseget is.

Amiként felszárnyal magasságotokba, és megsimogatja leggyengébb
ágaitokat,

Azonképpen száll le gyökereitekhez is, és megrendíti őket a földhöz
való kapaszkodásban.

Mint a gabona kalászait, úgy gyűjt be benneteket magának.

Kicsépel benneteket, hogy mezítelenné váljatok.

Megrostál benneteket, hogy megszabadítson a pelyvától.

Fehérre öröl benneteket.

Megkeleszt benneteket, míg képlékennyé nem lesztek;

És azután szent tüzére vet benneteket, hogy szent kenyérré legyetek Isten szent lakomáján.

Ezt teszi véletek a szeretet, hogy megismerjétek szívetek titkait, s e tudás által az Élet szívének egy darabjává váljatok.

Hanem ha félelmetekben a szeretetben csak a békét és az örömet keressitek,

Akkor jobb, ha elföditek mezítelenségteket, és elmentek a szeretet szérűjéről

Az évszakok nélküli világba, ahol nevetettek, de nem teljes szívből, és sírhattok is, de minden könnyet nem sírhattok el.

A szeretet nem ad egyebet, mint önmagát, és nem vesz el semmit, csupán önmagából.

A szeretet nem birtokol, és nem birtokolható.

Mert a szeretetnek elég a szeretet.

Amikor szerettek, ne mondjátok: "Isten a szívemben lakik"; mondjátok azt: "Isten szívében lakom".

És ne gondoljátok, hogy irányíthatjátok a szeretet útját, mert a szeretet, ha méltónak talál rá, maga irányítja majd a ti útjaitokat.

A szeretet nem vágyik egyébre, mint beteljesíteni önmagát.

De ha szerettek, és a szeretet vágyakat ébreszt, legyenek ezek a ti vágyaitok:

Hogy összeolvadjatok, s legyetek olyanná, mint a sebes patak, mely az éjszakában zengi dalát.

Hogy megismerjétek a túlságos gyengédség kínját.

Hogy a szeretet megértése ejtsen sebet rajtatok;

És hogy véreteket akarva, derűsen hullassátok.

Hogy hajnalban szárnyra kelt szívvel ébredjétek, és hálát adjatok az új napért, mely szeretetre virrad;

Hogy délben megpihelve a szeretet mámoráról elmélkedjétek;

Hogy az est leszálltakor hálával menjétek haza;

S ha nyugovóra tértek, ajkátok azért mondjon imát, akit szerettek; dalotok őt dicsérje.

És akkor Almitra szólott újra, és azt mondá: És a Házasság, Mester?
És ő így válaszolt:

Együtt születtetek, és együtt is maradtok mindörökre.

Együtt lesztek akkor is, amikor a halál fehér szárnyai szétszórják napjaitokat.

Bizony mondom, együtt lesztek, még az Isten csendes emlékezetében is.

De együttlétetekben legyenek távolságok.

És a mennyek szellői táncoljanak kettőtök között.

Szeressétek egymást, de a szeretetből ne legyen kötelék:

Legyen az inkább hullámozó tenger lelketek partjai között.

Töltsétek meg egymás serlegét, de ne igyatok egyazon serlegből.

Kínáljátok egymást kenyeretekből, de ne ugyanazt a cipót egyétek.

Daloljatok, táncoljatok együtt, és vigadjatok, de engedjete egymásnak egyedülletet.

Miként a lant húrjai egyedül vannak, habár ugyanarra a dallamra rezdülnek.

Adjátok át szíveteket, de ne őrizzétek egymás szívét.
Mert szíveteket csak az Élet keze fogadhatja be.
És álljatok egymás mellett, de egymáshoz ne túlfarokról közel:
Mert a templom oszlopai távol állanak egymástól,
És a tölgyfa meg a ciprus nem egymás árnyékában növekszik.

És egy asszony, aki mellére csecsemőt szorított, azt mondta: Beszélj
nekünk a Gyermekéről.

És ő így szólt:

Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek.
Ők az Élet önmaga iránti vágyakozásának fiai és leányai.
Általatosok érkeznek, de nem belőletek.
És bár véletek vannak, nem birtokaitok.

Adhattok nekik szeretetet, de gondolataitokat nem adhatjátok.

Mert nekik saját gondolataik vannak.

Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem.

Mert az ő lelkük a holnap házában lakik, ahová ti nem látogathattok
el, még álmaikban sem.

Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok.

Mert az élet sem visszafelé nem halad, sem a tegnapi meg nem reked.

Ti vagytok az új, melyről gyermekeitek eleven nyílként röppennek el.

Az íjász látja a célt a végtelenség útján, és ő feszít meg benneteket minden erejével, hogy nyilai sebesen és messzire szálljanak.

Legyen az íjász kezének hajlítása a ti örömetek forrása;

Mert Ő egyként szereti a repülő nyilat és az íjat, amely mozdulatlan.

Akkor így szólt egy gazdag ember: Beszélj nekünk az Adakozásról.

És ő így válaszolt:

Keveset adsz, amikor a te tulajdonodból adsz.

Amikor önmagadból adsz, igazán akkor adakozol.

Mert mi a tulajdon: tárgyak, melyeket megőrizel, attól való féltedben, hogy hátha holnap szükséged lesz rá.

És a holnap - ugyan mit hoz a holnap a túlon túl elővigyázatos ebnek, mely csontokat kapar el a nyomtalan homokban, míg a szent városba tartó zarándokokat követi?

És mi a szükségtől való félelem, ha nem maga a szükség?

Hát a szomjúságtól való félelem, ha kutad tele van, nem maga az olt-hatatlan szomjúság?

Vannak, kik keveset adakoznak a sokból, amijük van, s ezt az elismerés reményében teszik - e rejtett vágyuktól adományuk egészségtelenné válik.

És vannak, akiknek kevesük van, s mind odaadják azt.

Vannak, kik hisznek az életben és az élet gazdagságában, és az ő ládájuk sohasem üres.

Vannak, kik örömmel adakoznak, és ez az öröm az ő jutalmuk.

És vannak, akik kínnal adakoznak, és ez a kín az ő megkereszteltetésük.

És vannak, akik adakoznak, és nem éreznek fájdalmat, sem örömet nem keresnek, sem erényességet nem gyakorolnak ezáltal;

Ők úgy adakoznak, miként amott a völgyben a mirtusz a levegőbe le-heli illatát.

Az ilyenek keze által Isten szava szól, és szemükből Ő mosolyog a földre.

Jó adakozni, ha kérnek, de jobb kéretlenül, a megértéstől vezettetve;
És akinek keze nyitva, annak számára nagyobb öröm megkeresni az elfogadót, mint adakozni.

Van-e, amit meg kell tartanod?

Minden, amid van, egyszer átadatik.

Tehát adakozz ma, hogy az adakozás ideje a te időd legyen, ne örökösödé.

Gyakorta mondjátok: "Adnék én, de csak annak, aki megérdemli".

Gyümölcsös kertedben a fák, legelődön a jószágok nem mondják ezt.

Ők azért adnak, hogy élhessenek, mert megtartani annyi, mint elveszteni.

Hiszen aki méltó arra, hogy nappala és éjjele legyen, az minden egyebet is megérdemel tőled.

És aki megérdemli, hogy igyék az élet óceánjából, az megérdemli, hogy megtöltse kelyhét a te kis csermelyedből is.

És mi lehet nagyobb jutalom, mint a bátorság, a bizalom, a kegyelem, ami az elfogadással jár?

Hát ki vagy te, hogy az emberek felfedjék keblüket, leleplezzék büszkeségüket, s meztelen méltósággal, megszegyenült büszkeséggel álljanak előtted?

Nézd meg előbb, magad méltó vagy-e adni, az adakozás eszközévé lenni.

Mert az igazság az, hogy az élet adakozik az élet számára - te pedig, ki adakozónak véled magad, nem vagy egyéb, mint tanú.

Ti pedig, elfogadók - és valamennyien elfogadók vagytok - ne vegyétek fel a hála terhét, mert igát raktok ezzel önmagatokra és arra is, aki adakozik.

Inkább emelkedjete fel együtt az adakozóval az adományon, mintha szárnyakon;

Mert számon tartani adósságodat egyet jelent azzal, hogy kételkedsz a nagylelkűségben, pedig annak anyja a szabad szívű föld, s atyja maga az Isten.

Akkor egy öreg ember, egy vendégfogadós szólalt meg: Beszélj nekünk az Evésről és Ivásról.

És ő azt mondá:

Vajha élhetnétek a föld illatából, s miként a légi növények, fénnyel táplálkozhatnátok.

De mivel ölnötök kell, hogy ehessetek, s szomjotok oltására az újszülöttet anyja tejétől meg kell rabolnotok, legyen hát ez kegyes cselekedet.

Legyen asztalotok oltárrá, melyen az erdő, mező tisztái és ártatlanjai áldozattá lesznek azért, ami az emberben még tisztább és ártatlanabb.

Mikor megöltök egy állatot, szívetekben mondjátok neki:

- Ugyanaz a hatalom, mely téged lesújt, lesújt engem is; az én sorsom is elvégeztetik.

- Mert a törvény, mely téged az én kezemre adott, engem egy hatalmasabb kézre fog adni.

- A te véred és az én vérem a nedv, amely a mennyország fáját táplálja.

És mikor fogatokkal egy alma húsát szakítjátok fel, mondjátok szívetekben:

- Magvaidd testemben élni fognak,
- És holnapod bimbója szívemben fog kinyílni,
- És a te illatod lesz az én lehelletem,
- És együtt örvendezünk majd a múltó időben.

És ősszel, amikor szőlőskertjeitekben a prés alá szüretelitek a fürtöket, mondjátok szívetekben:

- Én magam is szőlőskert vagyok, s gyümölcsöm a prés alá gyűjtetik.
- És mint az új bor, örök hordóba töltetem.

És télen, amikor borotokat kancsóba töltitek, minden pohárért szóljon egy dal szívetekben;

És szóljon egy dal az őszi napok emlékéért, a szőlőskertért és a szőlő-présért is.

Akkor egy szántóvető mondá: Beszélj nekünk a Munkáról.
És ő válaszolt, mondván:

Dolgoztok, hogy lépést tartsatok a földdel és a föld lelkével.

Mert dolgoztalannak lenni annyi, mint elidegenedni az évszakoktól, és kilépni az élet menetéből, mely méltósággal és büszke alázattal halad a végtelenség felé.

Amikor dolgozol, fuvola vagy, melynek szívéen áthaladva a múltó percek susogása zenévé változik.

Melyikötök maradna süket és néma nádszál, mikor minden egyéb összhangzóan együtt énekel?

Mindig azt hallottátok, hogy a munka átok, a robot szerencsétlenség.

De én mondom néktek, ha dolgoztok, beteljesíttek egy darabkát a föld legmesszibb álmaiból, azt a darabkát, melyet rátok szabtak, amikor az álom megszületett,

És amíg munkálkodtok, igazán szeretitek az életet,

És az életet munkálkodással szeretni azt jelenti, hogy meghitt ismerősötök az élet legbensőbb titka.

Hanem ha fájdalmatokban a születést csapásnak, a test fenntartását a homlokotokra írt átoknak nevezitek, akkor én azt válaszolom, hogy semmi egyéb, mint homlokotok veritéke moshatja el onnan azt, ami oda íratott.

Hallottátok azt is, hogy az élet sötétség, és ti fáradozatokban visszhangoztátok, amit a megfáradtak mondtak.

És én azt mondom, az élet valóban sötétség, ha nincsen akarat,

És minden akarat vak, ha nincsen tudás,

És minden tudás hiábavaló, ha nincsen munka, és minden munka üres, ha nincsen szeretet;

Ha pedig szeretettel dolgoztok, önmagatokat összefűzitek önmagatokkal, egymással és Istennel.

És mit jelent az, hogy szeretettel dolgozni?

Úgy szőni gyolcsot, hogy a szálát a szívedből húzod, mintha azt a gyolcsot az viselné majd, akit szeretsz.

Szeretve építeni a házat, mintha az lakna majd benne, akit szeretsz.

Gyengédséggel vetni el a magot, és örvendezve aratni, mintha az enné a gyümölcsöt, akit szeretsz.

A magad képére alakítani mindent, saját lelked lehelletével.

És tudni azt, hogy körülötted állnak mind az áldott halottak, és figyelnek téged.

Gyakran hallottalak benneteket, amint ezt mondjátok, mintha álmodokban beszélnétek: - Aki a márványt faragja, és saját lelke képmását felleli a kőben, nemesebb, mint aki a földet szántja.

- És aki foglyul ejti a szivárványt, és az ember képmására vászonra fekteti, az több, mint aki sarut készít a lábainkra.

De én azt mondom, nem is álomban, hanem a délidő túlon túl éber pillanataiban: a szél nem beszél ékeesebben a hatalmas tölgyfához, mint a fűszálak legkisebbikéhez.

És egyedül az nagyobb, aki a szél szavát a saját szeretete által édesebb dallá teszi.

A munka a láthatóvá tett szeretet.

És ha nem tudsz szeretettel munkálkodni, hanem csak utálattal, akkor jobb, ha otthagyd munkádat, és leülsz a templom kapuja elé, és alamizsnát kérsz azoktól, akik örömmel munkálkodnak.

Mert ha közönnyel sütöd a kenyeret, keserű kenyeret sütsz, amely az ember éhének csak felét mulasztja el.

És ha utálattal sajtolod a szőlőt, utálatod mérget párol a borba.

És énekelj bár úgy, mint az angyalok, ha nem szeretsz énekelni, dalod süketté teszi az emberek fülét a nappal és az éjszaka hangjaira.

Akkor egy asszony azt mondta: Beszélj nekünk az Örömről és a Bánatról.

És ő így felelt:

A ti örömetek maga a bánat, mely igaz orcáját mutatja.

És ugyanazon kút, melyből kacagástok buzog fel, nemegyszer volt már könnyekkel telve.

Hogyan is lehetne másképp?

Minél mélyebb árkot hasít lényetekbe a bánat, annál több öröm befogadására lesztek képesek.

Hiszen a korsó, mely borotokat tartja, nem égett-e meg maga is a fazekas kemencéjében?

És a lant, melynek szava lelketeket megnyugtatja, nem azonos-e a fával, melyet késsel vájtak üregessé?

Amikor örvendeztek, nézzetek szívetekbe mélyen, és látjátok majd, hogy ahonnan örömetek származik, ugyanonnan való bánatotok is.

Amikor bánkódtok, ismét nézzetek szívetekbe, és meglátjátok, hogy ami miatt sírtok, abban valaha örömet leltetek.

Vannak közöttetek, akik azt mondják: "Az öröm hatalmasabb, mint a bánat", és mások azt: "Nem úgy van, hanem a bánat a hatalmasabb".

De én azt mondom néktek, hogy e kettő el nem választható.

Együtt érkeznek, és mikor egyikük magában ül veled asztalodnál, jusson eszedbe, hogy a másik az ágyadban aluszik.

Bizony, mérlegként függtök öröm és bánat között.

Csak aki üres, az mozdulatlan és kiegyensúlyozott.

Amikor a kincstartó fölemel, hogy aranyát s ezüstjét megmérje rajtatok, el nem kerülhetitek, hogy örömetek, bánatotok megemelkedjék avagy alászálljon.

Akkor egy kőműves állott elő, és mondá: Beszélj nekünk a Házak-ról.

És ő válaszolt, és ezt mondotta:

Építhettek elképzelt hajlékot a vadonban, és építhettek házat belül a város falain.

Mert miként hazatértek szürkületkor, úgy tér meg a bennetek lakozó vándor is, aki mindig távoli és magányos.

A te házad a te nagyobbik tested.

Megnövekszik a nap fényében, és álomra szenderül az éj csöndességében, és álma nem álomtalan. Nem álmodik-e a házad? és álmában nem hagyja-e el a várost, nem lép-e át erdőbe, hegytetőre?

Vajha tenyerembe gyűjthetném házaitokat, és szétszórhatnám erdőn és mezőn.

Volnának a völgyek a ti útjaitok, a zöld ösvények az utcák, hogy egymást szőlőskerteken át kereshessétek fel, és ruhátokban a föld illatával járjatok.

De ez még nem lehet így.

Atyáitok félelmükben túlon túl közel gyűjtöttek össze benneteket. És ez a félelem kitart még. Hajlékotokat egy ideig falak választják el földjeitektől.

És mondjátok meg nekem, Orfalisz lakói, mitek van ezekben a házakban? Mi az, amit erős ajtókkal óvtok?

Van-e békétek, az a csöndes akarat, amely megmutatja erőtöket?

Vannak-e emlékeitek, azok a fénylő ívek, melyek az elme csúcsai között feszülnek át?

Van-e otthonotokban szépség, mely a szívet a fából, kőből faragott tárgyaktól a szent hegyig vezeti?

Mondjátok meg nekem, megvannak ezek a ti házaitokban?

Vagy csupán kényelem van és a kényelem utáni vágy, az az alattomos dolog, mely vendégként lép a házba, s ott előbb gazdává, majd kényúrrá válik?

Úgy van, idomárrá válik, és szigonnyal és korbáccsal nagyobb vágyaitok bábjaivá tesz benneteket.

Habár a keze selyem, ám a szíve vas.

Csupán azért ringat benneteket álomba, hogy az ágyatok mellett állva kacagjon a test méltóságán.

Gúnyt űz egészséges érzékeitekből, és mint törékeny edényeket, pelyhagyba fekteti őket.

Bizony mondom, a kényelem iránti vágy megöli a lélek szenvedélyét, s vigyorogva kíséri a temetési menetet.

Hanem ti, a tér gyermekei, ti nyugalmatokban nyugtalanok, ti nem esetek csapdába, nem juttok idomár kezére.

Házatok nem horgony lesz, hanem árboc.

Nem lesz csillogó bevonat, mely a sebet takarja, hanem szemháj, mely óvja a szemet.

Ti nem fogjátok szárnyaitokat összezárni, hogy az ajtókon áthaladjatok, nem hajtjátok le fejeteket, hogy a mennyezetbe ne ütődjék, nem fogtok félni a lélegzéstől, nehogy falaitok megrepedjenek és leomoljanak.

Nem kriptákban fogtok lakozni, melyet a holtak emeltek az eleveneknek.

És bár pompás lesz és fenséges, házatok mégsem fogja titkotokat megtartani, sem gátját vetni vágyaitoknak.

Mert ami bennetek határtalan, az mind az ég palotájában lakik, melynek kapuja a hajnali pára, ablakai pedig a dalok és az éj csöndjei.

És a takács így szólt: Beszélj nekünk a Ruhákról.

És ő ezt válaszolta:

Sokat elfednek szépségekből, ám ami nem szép, azt nem fedik el. És habár ruháitokban az illő szabadságot vélitek fellelni, nyűgnek és igának is érezhetitek őket.

Üdvös volna, ha a nap és a szél inkább bőrtöket érintené, semmint öltözéketeket.

Mert az élet lehellete a napfény, és az élet tenyere a szél.

Néhányan közületek azt mondják: "A mi ruháinkat az északi szél szőtte".

És én ezt felelem: Igen, az északi szél,

De szégyenkezés volt a nyüstje, és inaitok elpuhulása a vetülék.

És mikor munkáját bevégezte, kacagott az erdőben.

Ne feledd, hogy a szemérem pajzs, mely megvéd a tisztátalanok tekintete ellen.

És amikor nem lesznek többé tisztátalanok, mi más lesz a szemérem, mint az elme nyúgja, félrevezetése?

És ne feledd, a föld szereti mezítelen lábad érintését, és a szél szeret játszani a hajaddal.

És egy kalmár szólott: Beszélj nekünk az Eladásról és Vásárlásról.
És ő válaszolt, és ezt mondotta:

A föld átengedi néktek gyümölcseit, és szükségét nem szenvedtek, ha tudjátok, kezeteiket miként töltsétek meg.

A föld adományainak cseréjével lelitek meg a bőséget és megelégedést.

Hanem ha a cserében nem szeretet és testvéri igazságosság van, akkor egyeseket kapzsiságba, másokat éhezésbe hajt.

Amikor ti, a tengerek, földek, szőlőskertek munkásai, a piacon találkoztok a takácsokkal, a fazekasokkal és azokkal, akik a fűszerszámokat összegyűjtik,

Idézzétek meg a föld uralkodó szellemét, hogy jelenjék meg közöttetek, és szentelje meg mérlegeiteket, és a mércét, mely értéket értékkel összevet.

És ne tűrjétek el, hogy kereskedésekben részt vegyenek az üres kezűek, akik munkátokért csupán szavakkal fizetnek.

Az ilyen embernek mondjátok azt:

- Jöjj velünk a földekre, vagy menj ki testvéreinkkel a tengerre, és vesd ki hálódát;

- Mert a föld és a tenger hozzád ugyanoly bőkezű lesz, mint mihozzánk.

És ha eljönnek az énekesek, a táncosok és a fuvolajátékosok, az ő portékájukból is vásároljatok.

Mert ők is gyümölcsöket és fűszerszámokat gyűjtenek, és amit elébe-tek hoznak, habár álmokból formáltatott is, öltözteti és táplálja lelketeket.

És mielőtt eltávoztok a piacról, gondoskodjatok arról, hogy senki se induljon útjára üres kézzel.

Mert a föld uralkodó szelleme nem alhat békén a szél hátán, míg közületek a legutolsónak szüksége is ki nem elégítettik.

Akkor a város egyik előjárója állt elő, és mondá: Beszélj nekünk a Bűnről és Bűnhódésról.

És ő válaszolt, és ezt mondotta:

Amikor lelketek vándorútra kél a széllal,

Magatokra s őrizetlen maradván akkor követhettek el gonosztettet mások ellen, s így önmagatok ellen is.

És az elkövetett gonosztett miatt kell kopogtatnotok és egy ideig válasz nélkül várakoznotok az áldottak kapuja előtt.

Mint az óceán, olyan a ti istenlényetek.

Makulátlan marad mindörökre.

És mint az éter, csak azt emeli, akinek szárnya van.

És mint a nap, olyan a ti istenlényetek.

A vakondok útjait nem ismeri, sem a kígyó fészkében nem kutat.

Ám a ti istenlényetek nem egyedül lakik bennetek.

Sok van még bennetek, ami ember, és sok van bennetek, ami még nem ember,

Hanem torz törpe, aki álmában kóborol a ködben, önnön ébredését keresve.

És most a bennetek lévő emberről fogok beszélni.

Mert nem a ti istenlényetek, sem a ködben tévelygő törpe, hanem ő az, aki a bűnt és a bűnhődést ismeri.

Gyakorta hallottalak benneteket úgy beszélni valakiről, aki gonoszat cselekedett, mintha nem közületek való volna, hanem idegen, aki betolakodott világotokba.

De én azt mondom, hogy még a szentek és igazak sem emelkedhetnek fölébe a legmagasabbnak, ami mindegyikőtökben benne van,

Tehát a gonoszok és gyengék sem sülyedhetnek mélyebbre a legalacsonyabbnál, ami ugyancsak mindegyikőtökben benne van.

És miként egyetlen levél nem sárgulhat el az egész fa tudomása nélkül,

Azonképpen a gonosztevő sem cselekedheti a rosszat mindegyikőtök rejtett szándéka nélkül.

Egyetlen menetben haladtok istenlényetek felé.

Ti vagytok az út és az utazók.

És amikor egyikőtök elbukik, a mögötte haladókért bukik el, hogy figyelmeztessen a kőre, melyben elbotlott.

Igen, és azokért bukik el, aki előtte járnak; akik gyorsabbak voltak, és lábuk biztosabb, ám a követ el nem távolították.

És ezért, habár e szó soknak közületek nehéz terhet róhat szívére:

A meggyilkolt nem ártatlan meggyilkoltatásában,

És akit megraboltak, a rablásban nem vétlen.

Az igazak nem mentesek a gonoszok tetteitől,

És akiknek kezük fehér, nem tiszták a csalók üzelmeitől.

Bizony mondom, a bűnös gyakorta áldozata a sértettnek.

S még gyakrabban az elítélt viseli a terhet a bűntelenek és meg nem vádoltak helyett.

Az igazak nem választhatók szét az igaztalanoktól, sem a jók a gonoszoktól;

Mert együtt állanak ők a nap orcája előtt, miképpen a fekete szál és a fehér szál a szőttesben.

És amikor a fekete szál elszakad, a takács az egész szőtttest megvizsgálja, s nemkülönben a szövőszéket is.

Ha közületek bárki a házasságtörő asszonyt igazságtétel elé idézné,
Tegye mérlegre a férj szívét is, s az ő lelkét is ugyanazon mértékkel mérje meg.

És aki megkorbácsoltatná azt, aki vétett, nézze meg lelkét annak is, aki ellen vétettek.

És ha közületek valaki az igazság nevében büntetne, és a gonosz fára fejszét emelne, vizsgálja meg előbb a fa gyökereit;

És ott találja majd gyökereit a jónak és a rossznak, a gyümölcsözőnek és a magtalannak, egymással összefonódva a föld hallgatag szívében.

És ti, bírák, kiknek igazságot kell tennetek,
Mily büntetést szabtok arra, aki testében becsületes, de lelkében tolvaj?

Milyen megtorlást rótok ki annak, ki testével ölt, de lelkében megölelt?

Milyen vádat emeltek az ellen, aki cselekedeteiben csaló és elnyomó,
De maga is bosszús és kétségbeesett?

És miként büntetitek azokat, akikben a bűntudat máris nagyobb, mint a rossz cselekedet?

Nem a megbánás-e az igazságtétel, melyet annak keze mér ki, akit szolgálni öröm?

És a bűntudatot mégsem róhatjátok ártatlanra, sem a vétkes szívről fel nem oldhatjátok.

Hívatlanul tér be az az éjszaka közepén, és az emberek felébrednek rá, és önmagukba néznek.

És ti, akik érteni akarjátok az igazságot, hogyan tehetnétek ezt anélkül, hogy minden cselekedetet meg ne vizsgálnátok a napvilág fényében?

Csak akkor fogjátok megérteni, hogy aki talpon maradt és aki elbukott, ugyanazon ember, aki önnön törpe lényének éjszakája és önnön istenlényének napvilága között áll a félhomályban.

És hogy a templom szegletköve nem magasabb, mint az a kő, amelyet az alapokban a legalább raktak.

Akkor megszólalt egy jogtudós, és azt mondá: Hát a Törvények, mester?

És ő így válaszolt:

Örömet leltek abban, hogy törvényeket fektettek le,
Ám még nagyobb örömetek telik a megszegésükben.

Mint az óceán partján játszadozó gyermekek, kik homokváraitok ki-
tartással építik, s aztán kacagva rombolják le azokat.

Ám miközben homokváraitokat építitek, az óceán mind több homokot
sodor a partra,

És mikor elpusztítjátok a homokvárat, az óceán veletek kacag.

Bizony, az óceán mindig együtt kacag az ártatlanokkal.

Hanem mi légyen azokkal, akik számára az élet nem óceán, és az em-
ber alkotta törvények nem homokvárak,

Hanem nekik az élet kőszikla, és a törvény a véső, mellyel önnön
képmásukra faraghatják?

Mi légyen a nyomorékkal, aki gyűlöli a táncosokat?

Mi légyen az ökörrrel, mely szereti az igát, s az erdő szarvasait, őzeit
kóbor bitangnak tekinti?

Mi légyen a vén kígyóval, mely bőrét nem képes levedleni, s a többi
kígyót meztelennek, szégyentelennek találja?

És azzal, aki korán érkezik a menyegzői lakomára, és mikor jóllakván, elfáradva útjára indul, kijelenti: minden lakoma törvénytelen, és mindenki, aki részt vesz rajta, törvénszegő?

Mi mást mondhatnék ezekről, mint azt, hogy a napfényben állanak, de hátukat fordítják a nap felé?

Csak saját árnyékukat látják, és árnyékuk számukra a törvény.

És mi számukra a nap - csupán az, ami az árnyékot vetíti.

És mit jelent elfogadni a törvényt, ha nem azt: legörnyedni, és az árnyékot a földre rajzolni?

De tinéktek, akik orcátokat a nap felé fordítva jártok, mit jelenthetnek holmi földre rajzolt ábrák?

Tinéktek, akik a szél szárnyán jártok, mely szélkakas szabhat irányt?

Mely emberi törvény köthet meg benneteket, ha széttöritek ígátokat, de senki börtönének ajtaját nem töritek szét?

Mely törvényt kellene félnetek, ha táncoltok, de senki vasláncaiban lábatok meg nem botlik?

És ki idézhet törvény elé, ha elvetitek ruhátokat, de senki útjában nem hagyjátok?

Orfalisz népe, a dobot el lehet némítani, és a lant húrjai meglazíthatók, de ki parancsolhatja meg a pacsirtának, hogy ne énekeljen?

És egy szónok azt mondta: Beszélj nekünk a Szabadságról.

És ő így felelt:

A városkapuknál és tűzhelyetek mellett láttalak benneteket a földre borulva imádni saját szabadságotokat,

Akárcsak a rabszolgák, kik megalázkodnak a zsarnok előtt, és dicsőítik, holott megöli őket.

Igen, és láttam a templom kertjében és a fellegvár árnyékában, hogy akik közületek a legszabadabbak, szabadságukat járomként és bilincsként viselik.

És keblemben a szívem vérzett: mert szabadok csak úgy lehettek, ha már a szabadság iránti vágyat is igának érzitek, s többé nem úgy beszéltek a szabadságról mint célról és beteljesülésről.

Szabad akkor leszel valóban, ha napjaid nem gond nélkül valók, sem éjszakáid nem szükség és bánat nélküliek,

Hanem ha mindezek befonják életedet, és te mégis, mezítelenül és kötélekek nélkül fölébük emelkedel.

És miként emelkedhetnél nappalaid és éjszakáid fölébe, ha nem törödszét a láncokat, melyeket eszmélésed hajnalán a délidőhöz kötöttél?

Amit szabadságnak neveztek, a valóságban e láncok legerősebbike, akkor is, ha a láncszemek csillognak a napfényben, és elkápráztatnak benneteket.

És mi egyebet vethetnétek el magatoktól szabadságotok érdekében, mint darabkákat önmagatokból?

Ha egy igazságtalan törvényt törölnétek el, azt a törvényt saját kezeitek írta saját homlokotokra.

A törvénykönyvek elégetésével el nem törölhetitek, sem azáltal, hogy a bírák homlokát mossátok le, használjatok bár tengernyi vizet.

És ha egy zsarnokot akartok trónusáról letaszítani, legelőbb önmagatokban kell elpusztítanotok azt a trónust.

Mert hogyan uralkodhatna zsarnok azon, aki szabad és büszke, ha szabadságában nincs zsarnokság és büszkeségében nincs szégyenkezés?

És ha egy gondot vetnél el magadtól, a gondot magad választottad, nem pedig reád mérték.

És ha egy félelemtől szeretnél szabadulni, a félelem a szívedben lakik, nem annak kezében, akitől félsz.

Bizony mondom, minden dolgok összefonódva élnek bennetek: a kívánt és a rettegett, az utált és a dédelgetett, amit kergettek és ami elől elmenekülnétek.

Mindenek együtt mozognak bennetek, összetartozó párokban, miként a fény és az árnyék.

És amikor az árnyék elhalványul és szertefoszlik, a megmaradt fény egy másik fény árnyává válik.

Így tehát szabadságotok, ha lerázza igáját, egy nagyobb szabadság igájává lesz.

És ismét a papnő szólott, mondván: Beszélj nekünk az Értelemről és a Szenvedélyről.

És ő válaszolt, és ezeket mondta:

Lelketek gyakran csatater, melyen az értelem és a mérlegelés vív háborút a szenvedéllyel és az étvágygal.

Vajha lehetnék békéltető a ti lelketekben, hogy a szembenállást és a viszálykodást egységgé és dallammá oldhatnám.

De hogyan tehetném, ha ti magatok nem békéltetitek, nem szeretitek a bennetek élő elemeket?

Az értelem és a szenvedély a kormány és a vitorla a ti lelketek tengerjáró hajóján.

Ha a vitorla szétszakad, vagy a kormány eltörik, csak tehetetlenül sodródhattok, vagy pedig mozdulatlaná váltok a tenger közepén.

Mert az értelem, ha egymagában uralkodik, korlátozó erő; és a szabadjára engedett szenvedély olyan tűz, amely önnön elemésztéséig lobog.

Engedjétek hát lelketekben az értelmet a szenvedély magasába emelkedni, hogy dalra keljen;

És lelketek értelemmel kormányozza a szenvedélyt, hogy a szenvedély minden nap új erőre kapjon, és miként a fénix, saját hamvai fölé repüljön.

A megítélést és az étvágyat tekintsétek úgy, mint két kedves vendéget házatokban.

Bizonyára nem kedveznétek egyiküknek a másik rovására, hiszen aki az egyikre nagyobb tekintettel van, az elveszíti a hűségét és szeretetét mindkettőnek.

A hegyek között, amikor az ezüst nyárfák hűvös árnyékában ülsz, és osztozol a távoli földek, mezők békéjében és derűjében - akkor csöndben mondja azt szíved: Isten az értelemben nyugszik.

És amikor vihar kél, és a hatalmas orkán megrengeti az erdőt, és a mennydörgés, a villám az ég fenségét hirdeti, szíved félő tisztelettel mondja azt: Isten a szenvedélyben mozdul.

És mivel mind egy-egy lélegzet vagytok Isten kebeléből, falevelek vagytok Isten erdejében, néktek is az értelemben kell nyugodnotok és a szenvedélyben mozdulnotok.

És egy asszony szólott, ezt mondván: Beszélj nekünk a Fájdalomról.
És ő ezt mondá:
Fájdalmatok a megértést magába záró héj megtörése.

Miként a gyümölcs magvának meg kell törnie, hogy szíve a nap elé állhasson, meg kell ismerjétek a fájdalmat.

És ha szívetek képes volna életetek mindennapi rejtelmeit csodálni, fájdalmatokat nem kevésbé látnátok gyönyörűségesnek, mint örömeteket;

És elfogadnátok szívetek évszakait, amiként mindig is elfogadtátok a földjeitek fölött átvonuló évszakokat.

És fegyelmetek derűvel kísérné a bánat telét.

Fájdalmatokat gyakorta magatok választjátok.

Ez az a keserű ital, amellyel a bennetek lakozó orvos gyógyítja beteg éneteket.

Bízatok tehát az orvosban, és csöndes nyugalommal igyátok orvoságát;

Mert az ő kezét, amely bár súlyos és kemény, mégis a Láthatatlan gyengéd keze vezeti,

És a pohár, amelyet ő hoz, égeti ugyan ajkatokat, de abból az agyagból való, amelyet az örök Fazekas a saját szent könnyeivel lágyított meg.

És egy férfi azt mondta: Beszélj nekünk az Önismeretről.

És ő válaszolt, és ezt mondta:

Szívetek némán ismeri a nappalok és éjszakák titkait.

De fületek hallani vágyik azt, amit szívetek tud.

Szavakban vágytok tudni azt, amit gondolatban mindig is tudtatok.
Ujjaitokkal érinteni vágytok álmaitek meztelen testét.

És ez így van jól.

Lelketek rejtett kútforrásának fel kell fakadnia, és mormolva a tengerbe kell futnia;

És végtelen mélységeitek kincsei feltárulnak szemetek előtt.

De ne legyen kezetekben mérleg, melyen ismeretlen kincseteket megmérnétek;

És tudásotok mélységét ne fürkésszétek mérőléccel, se függőóonnal.

Mert az egyén tenger: határtalan és mérhetetlen.

Ne mondjátok: "Megtaláltam az igazságot"; mondjátok azt: "Találtam egy igazságot".

Ne mondjátok: "Megtaláltam a léleknek útját". Mondjátok: "Találkoztam a lélekkel, mely az én utamon jár".

Mert a lélek minden úton jár.

Mert a lélek nem egyenes vonalon jár, sem úgy nem nő, mint a nádszál.

A lélek kibomlik, mint a megszámlálhatatlan szirmú lótoszvirág.

Akkor egy tanító ezt mondá: Beszélj nekünk a Tanításról.
És ő ezt válaszolta:

Senki nem képes elöttetek semmit fölfedni, csupán azt, ami tudásotok hajnalán, félálomban máris ott hever.

A tanító, aki követői között a templom árnyékában jár, nem bölcsességéből ad át nékik, hanem hitéből és szeretetéből.

Ha valóban bölcs, nem azt kívánja, hogy belépjete az ő bölcsességének házába, hanem inkább saját elmétek küszöbére vezet benneteket.

A csillagász beszélhet néktek arról, mennyire ismeri a tér titkait, de ismereteit nektek át nem adhatja.

A muzsikus énekelhet néktek a ritmusról, amely a térben mindenütt jelen van, de nem adhat néktek olyan fület, amely felfogja ezt a ritmust, sem olyan hangot, mely e ritmust visszhangozni képes.

És aki jártas a számok tudományában, beszélhet a mértékek birodalmáról, de oda el nem vezethet.

Mert az egyik ember tudománya át nem adhatja szárnyait a másiknak.

És mivel mindegyikötök magában ismeri az Isten, ezért mindegyikötöknek egyedül kell megismernie az Istent és megértenie a földet.

És egy ifjú ezt mondta: Beszélj nekünk a Barátságról.
És ő válaszolt, és ezt mondta:
A te barátod a válasz a szükségedre.

Ő a te földed, melyen szeretetet vetsz, és háládatosságot aratsz.
És ő a te asztalod és a te tűzhelyed.
Mert éhesen mégysz hozzá, és békéért keresed fel őt.

Amikor barátod szól hozzád, saját elmédben nem félsz az "igen"-től, s nem fojtod vissza a "nem"-et.

És amikor barátod hallgat, szíved akkor sem szűnik meg figyelni rá.
Mert a barátságban minden gondolat, minden vágy, minden remény szavak nélkül születik, közös és kimondatlan örömmel.

Mikor barátodtól elválsz, nem bánkódol.

Mert amit benne legjobban szeretsz, a távollétében világosabbá válhat, miként a hegymászó is jobban látja a hegyet a síkságról.

És ne légyen a barátságnak célja más, mint a lélek elmélyülése.

Mert a szeretet, ha egyébre is törekszik, mint önnön rejtelmének felfedésére, nem szeretet immár, hanem kivetett háló, melyben csak a silány akad fenn.

És ami benned a legjobb, légyen az a te barátodé.

Ha ismeri tengered apályait, hadd ismerje meg a dagályt is.

Mert mi a te barátod, ha csupán az unalom óráján keresed fel őt?

Keresd fel őt az élet óráján is.

Mert segíthet ő a szükségben, de ürességedet ki nem töltheti.

És a barátság édességében légyen nevetés és az örömök megosztása.

Mert az apró örömök harmatában a szív megtalálja hajnalát, és felfrissül.

És egy tudós azt mondta: szólj a Beszédről.

És ő válaszolt, mondván:

Akkor beszélsz, amikor gondolataiddal nem vagy barátságban.

És amikor nem élhatsz immár tovább szíved magányában, akkor ajkaidon élsz, a hang pedig kitérő és időtöltés.

És beszéded nagy részében a gondolat félig meggyilkoltatik.

Mert a gondolat a szabad tér madara; a szavak kalitkájában kibonthatja szárnyait, de föl nem repülhet.

Vannak közöttetek, akik azért keresik a beszédeseket, mert félnek az egyedülléttől.

Az egyedüllét csöndje feltárja előttük meztelen önmagukat, és szeretnének elmenekülni előle.

És vannak, akik beszélnek, és anélkül, hogy sejténék vagy remélnék, olyan igazságot fednek fel, amelyet maguk sem értenek.

És vannak olyanok, akik belül ismerik az igazságot, de szavakkal nem mondják el.

Az ilyenek keblében lakik a csend, amelynek ritmusa van.

Amikor az útfélen vagy a piactéren barátoddal találkozol, ajkadat a lélek mozgassa, nyelved ő irányítsa.

A hangod hangja szóljon az ő fülének füléhez;

Mert az ő lelke megőrzi szíved igazságát, miként a bor ízére emlékezünk.

Amikor a színét már elfelejtettük, és a korsó sincs többé.

És egy csillagász így szólt: és az Idő, Mester?

És ő így válaszolt:

Szeretnétek megmérni az időt, a mérhetetlent és mérték nélkül valót.

Cselekedeteiteket, még lelketek útjait is órákhoz és évszakokhoz igazítanátok.

Folyót csinálnátok az időből, melynek partján üldögélve figyelnétek a folyását.

Pedig ami bennetek időtlen, az ismeri az élet időtlenségét,
És tudja, hogy a tegnap csupán a ma emléke, és a holnap csupán a ma álma.

És hogy az, ami bennetek énekel és gondolkodik, még mindig a legelső pillanat határain belül lakik: abban a pillanatban, amely a csillagokat szét-szórta a térben.

Ki ne érezné közületek, hogy a szeretet ereje határtalan?

És ki ne érezte volna mégis, hogy a szeretet, habár határtalan, benne foglaltatik lényé legközepében, nem egyik gondolattól a másikig, nem egyik cselekedettől a másikig halad?

És az idő vajon, akár a szeretet, nem oszthatatlan és fokozatok nélkül való?

Hanem ha gondolatban mégis évszakokra kell tagoljátok az időt, egy évszak foglalja magában az összes évszakot,
A ma pedig ölelje át emlékezettel a múltat, és vágyakozással a jövőt.

És a város egyik előljárója ezt mondta: Beszélj nekünk a Jóról és a Rosszról.

És ő így felelt:

A bennetek élő jóról beszélhetek, de a rosszról nem.

Mert mi egyéb a rossz, mint a jó, melyet önnön éhsége és szomjúsága kínoz?

Bizony mondom, amikor a jó megéhezik, a sötét barlangban is keres ennivalót, és amikor megszomjazik, halott vizekből is iszik.

Jók vagytok, ha egyek vagytok önmagatokkal.

Ám amikor nem vagytok egyek önmagatokkal, akkor sem vagytok gonoszok.

Mert a megosztott ház nem rablók barlangja, csupán megosztott ház.

És a kormány nélkül maradt hajó céltalanul kereng ugyan a veszélyes zátonyok között, de el nem süllyed.

Jó vagy, ha adni akarsz magadból.

Ám akkor sem vagy gonosz, ha önmagad hasznát keresed.

Mert amikor a hasznot keresed, nem vagy egyéb, mint gyökér, mely a földbe kapaszkodik, és szívja annak tejét.

Hiszen a gyümölcs nem mondhatja a gyökérnek: - Légy olyan, mint én, dús és érett; és adakozz a te bőségedből.

Mert az adakozás a gyümölcs sajátja, éppúgy, amiként az elfogadás a gyökéré.

Jó vagy, amikor teljesen éber vagy a te beszédedben.

Ám akkor sem vagy gonosz, ha aluszol, míg nyelved céltalanul dadog.

Mert még a dadogó beszéd is megerősítheti a gyöngye nyelvet.

Jó vagy, amikor határozottan, merész léptekkel haladsz célod felé.
Ám akkor sem vagy gonosz, ha sántán érsz oda.
Mert még a sánták sem haladnak hátrafelé.
Hanem ti, kik erősek és gyorsak vagytok, ne bicegjetek a sánták előtt,
kíméletességnek vélvén ezt.

Megszámlálhatatlan módon vagytok jók, és akkor sem vagytok gonoszak, amikor nem vagytok jók.

Csupán vesztegeltek és henyéltek.

Kár, hogy a szarvas nem taníthat fürgeséget a teknőcnek.

Jóságotok az önnön óriás lényetek iránti vágyakozásban rejlik, és ez a vágyakozás mindegyikőtökben benne van.

De némelyikőtökben ez a vágy sebes folyam, mely hatalmasan zúdul a tengerbe, magával sodorva a hegyek titkait és az erdők dalát.

Másokban sekély patak, mely kanyarulatokkal pazarolja önmagát, el-elhajlik, meg-megáll, mielőtt a tengerpartra ér.

De akiben erős a vágy, mégse mondja annak, akiben gyöngye: - Miért vagy oly lassú, miért torpansz meg?

Mert az igazán jók nem kérdezik a mezítelentől: - Hová lett a ruhád? -, sem a hajléktalantól: - Mi lett a házáddal?

Akkor a Papnő szólott: Beszélj nekünk az Imádságról.
És ő válaszolt, mondván:
Szomorúságtokban és szükségtekben imádkoztok; vajha imádkoznátok örömetek és bőségetek teljében is.

Mert mi egyéb az imádság, mint önmagatok kiterjesztése az eleven éterbe?

És ha megnyugtatósodra szolgál sötétségedet a térbe kiöntened, azonképpen örömdre szolgál szívednek hajnalát önteni ki.

És ha csupán sírni vagy képes, amikor lelked imádkozásra szólít, szólítson akkor újra és újra, mindaddig, míg végül kacagva is imádkozol.

Imádságoddal fölemelkedel, hogy a légben egyesülj azokkal, akik ugyanakkor imádkoznak, s akikkel csak az imádkozásban találkozol.

Ezért látogatásod a láthatatlan templomban ne légyen egyéb, mint át-lényegülés és édes eggyéválás.

Mert ha csupán kérni lépsz be abba a templomba, néked nem adatik;

És ha magadat megalázni lépsz be oda, föl nem emeltetel;
Még ha csupán mások javáért könyörögni lépsz is be, meg nem hallgattatol.

Elegendő, ha csupán belépsz a láthatatlan templomba.

Nem taníthatom meg nektek, szavakkal miként imádkoztatok.

Isten nem hallgat szavaitokra, kivéve, ha Ő maga nyilatkozik meg a ti ajkatok által.

És nem taníthatom meg nektek a tengerek imádságát, sem az erdőkét és a hegyekét.

De ti, akik hegyekből és erdőkből és tengerekből születtetek, szívetekben megtalálhatjátok az ő imádságukat,

És ha csupán az éjszaka csendjére figyelmezték, meghalljátok majd, amint csendben ezt mondják:

- Istenünk, aki önmagunk szárnyaló lénye vagy, a te akaratod akar mibennünk,

- A te vágyad vágyakozik mibennünk,

- A te bennünk munkáló szándékod változtatja éjszakáinkat, melyek a te éjszakáid, nappalainkká, melyek a te nappalaid.

- Nem kérhetünk semmit tőled, hiszen ismered kívánságainkat, még előbb, semmint megszületnének,
- Te vagy a mi kívánságunk; s ha önmagadból többet adsz, mindent megadsz nekünk.

Akkor egy remete, aki egy évben egyszer látogatott el a városba, előlépett, és így szólt: Beszélj nekünk az Örömről.

És ő válaszolt, mondván:

Az öröm: a szabadság dala,

De nem a szabadság.

Vágyaitok virágba borulása,

De nem a gyümölcse.

Az öröm: a mélységnek magassággá változása.

De nem a mélység, sem pedig a magasság.

Az öröm: amikor szárnyra kap a kalitkába zárt madár,

De nem a tér, amelyet a kalitka magába foglal.

Valóban, az öröm a szabadság dala.

És kívánom, bár teljes szívetekből énekelnétek azt; ám szíveteket az éneklésben mégsem veszítenétek el.

Ifjaitok közül némelyek úgy keresik az örömet, mintha az volna minden, és őket megrójjátok és megítéletek ezért.

Én nem ítélném és nem rónám meg őket. Engedném, hadd keressék.

Mert megtalálják az örömet, de nemcsak őt;

Heten vannak az ő nővérei, és a legkisebbik is szebb, mint maga az öröm.

Nem hallottatok még arról az emberről, aki gyökereket keresve ásott a földben, és kincset talált?

És vannak öregeitek között, akik büntudattal emlékeznek az örömökre, mint gonosztettekre, melyeket részeg fővel követtek el.

De a büntudat az elmének elködösülése, nem megtisztulása.

Örömeikre hálával kellene emlékezniük, miként a nyári aratásra.

Ám ha a büntudat megnyugvást hoz számukra, hát légyen övék a megnyugvás.

És vannak közöttetek olyanok, akik nem ifjak és nem is emlékező öregek;

És ők a kereséstől és az emlékezéstől való félelmükben elvetnek maguktól minden örömet, nehogy lelküket elhanyagolják, vagy vétkezzenek ellene.

Hanem ők is meglelik örömüket abban, hogy így cselekszenek.

És így ők is megtalálják a kincset, habár reszkető kézzel ásnak a gyökér után.

De mondjátok meg nekem, ki vétkezhet a lélek ellen?

Vétkezhet-e a csalogány az éjszaka csöndje ellen, avagy a fénybogár a csillagok ellen?

És tűzhelyetek lángja vagy füstje megterheli-e a szelet?

Azt gondoljátok talán, hogy a lélek csöndes tó, melyet egy bottal felkavarhattok?

Gyakorta, mikor megtagadjátok az örömet magatoktól, csupán félreteszitek azt lényetek egy rejtett zugába.

Ám ki tudja, hogy ami ma elhárítva lenni látszik, nem várja-e meg a holnapot?

Még testetek is ismeri örökségét és jogos szükségéit, és rá nem szedhető.

És a ti testetek a lélek hárfája.

És rajtatok áll, hogy édes dallamot csaltok-e ki belőle vagy lármát.

És most azt kérditek szívetekben: honnan tudnánk megkülönböztetni, ami jó az örömben, attól, ami nem jó?

Menjetek földjeitekre és kertjeitekbe, és meglátjátok majd, hogy a méh örömmel gyűjti a virágok mézét,

Ám a virág is örömmel engedi át mézét a méhnek.

A méh számára a virág az élet forrása,

És a virág számára a méh a szeretet követe,

És mindkettejük számára, méhnek és virágnak egyaránt, örömet adni és kapni egyszerre szükség és boldogság.

Orfalisz lakói, legyetek olyanok örömeitekben, mint a virágok és a méhek.

És egy költő azt mondá: Beszélj nekünk a Szépségről.

És ő így válaszolt:

Hol keresnétek a szépséget, s ugyan hol lelhetnétek fel, ha

nem maga a szépség a ti utatok és a ti vezetőitek?

És mikét beszélhetnétek róla, ha beszédeteket nem ő maga szövi?

A bajba jutott és a sebesült azt mondja: - A szépség szelíd és kedves.

- Mint egy ifjú anya, ki önnön dicsőségét kissé szégyellve jár közöttünk.

És a szenvedélyesek így mondják: - Nem, a szépség hatalmas és félelmetes.

- Mint a vihar, mely megrengeti a földet alattunk és az eget fölöttünk.

A fáradtak és elcsigázottak így mondják: - A szépség lágy suttogás. Hangja a lelkünkben szól.

- Hangja átadja helyét csöndjeinknek, miként a halovány fénysugár reszket, félve az árnyéktól.

Ám a nyughatatlanok azt mondják: - Hallottuk, hogy kiáltozik a hegyek között,

És kiáltásaiba paták csattogása, szárnyak csapkodása és oroszlánbögés vegyült.

Éjszaka a város őrei azt mondják: - A szépség a hajnallal érkezik kelet felől.

És délidőben a munkálkodók és az úton levők így beszélnek: - Láttuk a föld felé hajolni az alkony ablakaiból.

Télen a hóban rekedtek ezt mondják: - Eljő együtt a tavasszal, a hegyeken szökellve.

És a nyár hevében az aratók így szólnak: - Láttuk táncolni az őszi avarban, s hajába hófehér vegyült.

Mindezeket mondtátok már a szépségről,

Ám valójában nem róla beszéltek, hanem megannyi hiányról, mely ki nem elégítettet,

És a szépség nem hiány, hanem eksztázis.

Nem szomjazó ajak, sem előre nyújtott, üres kéz,

Hanem lángoló szív és elbűvölt lélek.

Nem kép, melyet megnéznél, sem dal, melyet meghallgatnál,

Hanem olyan kép, melyet lehunyt szemmel is láatsz, és olyan dal, melyet becsukott füllel is hallasz.

Nem a meghasadt fakérgen szivárgó nedv, sem a karmokhoz tartozó szárny,

Hanem örökké virágzó kert és örökké szárnyaló angyalok kara.

Orfalisz népe, a szépség az élet, ha az élet föllebbenti szent arcáról a fátylat.

De az élet ti vagytok, és ti vagytok a fátyol is.

A szépség az örökkévalóság, mely önmagát tükörben szemléli.

De ti vagytok az örökkévalóság, és ti vagytok a tükör is.

És egy öreg pap így szólt: Beszélj nekünk a Vallásról.

És ő azt mondá:

Beszéltem-e néktek a mai napon akármi egyébről?

Nem vallás-e minden tett és minden gondolat,

És ami nem gondolat, és nem is cselekedet, hanem csoda és meglepetés, mely szakadatlanul árad a lélekből, még akkor is, ha a kéz követ farag vagy a szövőszéket hajtja?

Ki választhatja el vallását cselekedeteitől, hitét az elfoglaltságaitól?

Ki képes napjának óráit kiteríteni maga elé, mondván: - Ez az óra itt Istené, ez a magamé; ez a lelkemé, ez a másik pedig a testemé?

Óráitok szárnyak, melyek lélektől lélekig szállnak a téren át.

Az, aki az erkölcsét ünneplő ruhaként viseli, jobban járna mezítelenül.

A szél és a nap nem tépi fel a bőrét.

És akinek viselkedését erkölcs szabja meg, az énekes madarát kalitkába zárja.

A legszabadabb dal nem rácsoz közül száll fel.

És akinek az imádság ablak, mely kinyitható, de be is zárható, az nem látogatott még el lelke házába, hol az ablakok hajnaltól hajnalig érnek.

Mindennapi életed a te templomod és vallásod.

Valahányszor belépsz, vidd magaddal mindenedet.

Vidd az ekét és a szekercét, a kalapácsot és a lantot,

Mindazt, amit szükségből vagy kedvtelésből formáltál,

Mert az álmodozásban eredményeidnél magasabbra nem emelkedhetsz, sem kudarcaidnál alább nem merülhetsz.

És vigyél magaddal minden embert:

Mert az imádságban az ő reményeik fölébe nem emelkedhetsz, sem csüggedésüknel lejjebb magadat nem alázhatod.

És ezért ha Istent ismerni akarjátok, ne talányok megfejtésével foglalkoztatok;

Inkább tekintetek magatok köré, és meglátjátok Őt, amint gyermekeitekkel játszik.

És nézzetek fel a légbé; meglátjátok Őt, amint a felhőn jár; villámlással kitárja karját, s az esővel visszaszáll a földre.

Látni fogjátok, amint a virágokban mosolyog, azután fölemelkedve felétek int a fákbán.

Akkor Almitra szólott, és mondá: most a Halálról kérdeznénk.
És ő így felelt:

Ismerni szeretnétek a halál titkát.

De hogyan találhatnátok meg, ha nem az élet szívében keressétek?

A bagoly éjszakához szokott szeme vak a napvilágra, a fény titkát föl nem derítheti.

Ha valóban látni akarjátok a halál szellemét, tárjátok szíveteket szélesre az élet teste előtt.

Mert egy az élet és a halál, éppúgy, miként egy a folyó és a tenger.

Reményeitek és vágyaitok mélyén az odaátról őrzött titkos tudástok él;

És mint a hó alatt álmodó magvak, szívetek a tavaszról álmodik.

Bízzatok álmaitekban, mert bennük rejlik a kapu, mely az örökkévalóságra nyílik.

Félelmetek a haláltól nem egyéb, mint a reszketés, mely a pásztort fogja el a király előtt, ki kitüntetése jeléül kezével fogja illetni őt.

Nem örül-e a pásztor a reszketésen túl, hogy viselni fogja a király keze nyomát?

És vajon nem a reszketést érzi-e inkább?

Mert mi egyéb volna meghalni, mint mezítelen állni a szélben és felolvadni a napfényben?

És a lélegzés megszűnése mi volna egyéb, mint a lélegzés felszabadítása a nyughatatlan árapály alól, hogy a lélegzet fölemelkedhessék, kiterjedjen, és fölkeresse a határtalan Istent?

Amikor ittatok a csend folyamából, igazán csak akkor fogtok énekelni.
És amikor a hegy tetejére értetek, igazán csak akkor kezdtek fölfelé kapaszkodni.

És amikor a föld visszakéri tagjaitokat, igazán csak akkor fogtok táncolni.

És este lett immár.

És Almitra, a papnő ezt mondá: Áldott légyen ez a nap és ez a hely és a lelked, mely szólott hozzánk.

És ő így felelt: Én beszéltem-e vajon?

Nem voltam-e magam is hallgatója a szavaknak?

Azután leereszkedett a Templom lépcsőin, és az emberek követték őt.
És ő felszállt hajójára, és a fedélzeten megállt.

És az emberekkel szembefordulva felemelte hangját, és ezeket mondotta:

Orfalisz népe, a szél búcsúzni szólít tőletek.

Én nem sietek annyira, mint a szél, ám mennem kell mégis.

Mi, vándorok, kik mindig a magányosabb utat keressük, új napot sohasem kezdünk ott, hol befejeztük az előző napot; és a napkelte sosem talál azon a helyen, ahol a napnyugta elhagyott.

Míg a föld alszik, nekünk utaznunk kell akkor is.

Magvai vagyunk az állhatatos növénynek, és érettségünkben, szívünk kiteljesedésében adatunk át a szélnek, hogy szétszórjon minket.

Kevés napot töltöttem köztetek, s még kevesebb szót szólottam hozzátok.

Ám ha szavaim elhalkulnának fületekben, ha szeretetem eltűnne emlékeitekből, akkor eljövök ismét.

És akkor gazdagabb szívvel, s a lélek szavának jobban engedő ajakkal fogok beszélni.

Bizony mondom, visszatérek a dagálllyal,

És habár a halál elrejthet engem, és a nagyobb csend magába burkolhat, én mégis megértésteget fogom keresni.

És nem keresem majd hiába.

Ha abban, amit mondtam, igazság van, az az igazság tisztább hangon fog megszólalni, és olyan beszéddel, mely gondolataitokkal méginkább rokon.

Elmegyek a széllel, Orfalisz népe, ám nem le, az ürességbe;

És ha e nap nem a ti kívánságaitok és az én szeretetem kielégíttetésének napja, legyen akkor egy másik nap ígérete.

Az ember kívánságai változnak, ám szeretete nem, sem vágya, hogy szeretete kielégítse kívánságait.

Tudjátok meg tehát, hogy a nagyobb csöndből visszatérek.

A köd, mely hajnalban elsodródik, s csupán harmatot hagy a földeken, fölemelkedik majd, felhővé gyűlik, és esőként hull alá.

És én olyan voltam, mint a köd.

Az éj némaságában jártam utcáitokon, és lelkem betért házaitokba,

És szívdobbanásotok benne volt a szívemben, és lélegzetetek az arcomat érte, és ismertem mindegyikötöket.

Bizony mondom, ismertem örömtöket és fájdalmatokat, és míg aludtatok, álmaitok az én álmaim voltak.

És gyakorta voltam köztetek tó a hegyek között.

Visszatükröztem a csúcsokat és a szelíd lankákat, még gondolataitok és vágyaitok elvonuló nyájait is.

És csöndembe patakként érkezett gyermekeitek kacagása, és folyóként áradt fiataljaitok vágyakozása.

És mikor tavam mélyébe értek, a patakok és a folyók akkor sem szűntek meg énekelni.

De még a kacagásnál is édesebb, a vágyakozásnál is hatalmasabb érkezett hozzám.

És ez a bennetek élő határtalanság volt;

A hatalmas ember, akiben ti csupán sejtek és inak vagytok;

Ő, akinek énekében a ti minden dalotok csupán hangtalan lüktetés;

A hatalmas emberben vagytok ti hatalmasak;

És míg őt figyeltem, titeket figyeltelek és szerettelek.

Mert érhet-e a szeretet akkora távolságra, hogy ne férne el a hatalmas térben?

Miféle látomások, miféle vágyakozások és miféle remények tudnák túlszárnyalni ezt a repülést?

Mint almavirágokkal borított, óriási tölgyfa, olyan bennetek a hatalmas ember.

Az ő ereje köt benneteket a földhöz, az ő illata emel fel a térbe, az ő rendíthetetlensége által vagytok halhatatlanok.

Tudjátok azt, hogy olyanok vagytok, akár a lánc: erőtök akkora, mint bennetek a leggyengébb láncszemé.

De ez csak fele az igazságnak.

Olyan erősek is vagytok, mint bennetek a legerősebb láncszem.

Legapróbb cselekedeteitekkel mérni benneteket ugyanaz, mintha az óceán hatalmát a tűnékeny hullámtaraj erejével mérnénk.

Gyarlóságaitokból ítélni meg benneteket ugyanolyan, mintha az évszakokat illetnénk váddal állhatatlanságuk miatt.

Igen, olyanok vagytok, akár az óceán,

És habár súlyosan megrakott hajók várják a dagályt partjaitok mentén, a dagályt, akár az óceán, mégsem siettethetitek.

És olyanok is vagytok, akár az évszakok,

És bár a télben megtagadjátok a tavaszt,

A bennetek szunnyadó tavasz mosolyog szendergésében, és nem szenved sérelmet.

Ne gondoljátok: mindezt azért mondom nektek, hogy utána így beszéljeteek egymás közt: - Jól megdícsért minket. Csak a jót látta bennünk.

Csak olyan szavakkal szólok hozzátok, melyeket gondolatban magatok is ismertek.

És mi más volna a szavak ismerete, mint árnyéka a szavak nélküli tudásnak?

A ti gondolataitok és az én szavaim egy elzárt emlékezet hullámai, hol feljegyezve állnak tegnapiatok,

És az ősi napok, amikor a föld még nem ismert sem bennünket, sem önmagát,

És az éjszakák, amikor a föld a zűrzavarból kibontakoztatott.

Bölcs emberek jöttek közétek, hogy adjanak nektek bölcsességükből. Én azért jöttem, hogy elvegyek bölcséségetekből.

És lássátok: megtaláltam azt, ami nagyobb a bölcsességnél.

Ez a szellem lángja, mely egyre többet gyújt magába önmagából,
Miközben ti, növekedéséről nem tudván, napjaitok fogyatkozását si-
ratjátok.

A testben az életet kereső élet fél csupán a sírtól.

Itt nincsenek sírok.

Ez a sok hegy és síkság bölcső és lépcsőfok.

Ha elhaladtok a föld mellett, hová őseiteket fektettétek, nézzétek meg
jól, és látni fogjátok önmagatokat kéz a kézben táncolni gyermekeitekkel.

Bizony, gyakorta örvendeztek úgy, hogy nem tudtok róla.

Jöttek közétek mások is, kik drága ígéreteket tettek hiteteknek, s kik-
nek ezért gazdagságot, hatalmat és dicsőséget adtatok.

Ígéretnél kevesebbet adtam én nektek, és hozzám még nagylelkűbbek
voltatok.

Nékem az élet utáni mélyebb szomjúságot adtátok.

Az ember nem kaphat nagyobb adományt, mint azt, amely minden
vágýát kiszáradt ajkakká változtatja, s az életet buzgó forrássá.

És ebben van az én dicsőségem és megjutalmaztatásom: -

Hogy valahányszor inni járulok a kúthoz, láthatom: az eleven víz maga is szomjazik,

És míg iszom, iszik belőlem.

Vannak köztetek, kik büszkének és túlon túl szemérmesnek vélnek engem, ki nem fogad el ajándékokat.

Ahhoz valóban büszke vagyok, hogy fizetséget elfogadjak, de az ajándék elfogadásához nem.

És bár bogyókon éltem a hegyek közt, mikor ti szívesen láttatok volna asztalotok mellett,

És a templom kapujában aludtam, mikor szívesen befogadtatok volna,

Mégis: nem a ti szerető figyelmetek napjaim és éjeim iránt volt-e az, ami megédesítette számban az ételt, és látomásokkal ékesített, mikor aludtam?

Ezért áldalak benneteket legelsőbbben:

Oly sokat adtok, és nem is tudtok arról, hogy adtok.

Bizony mondom, az irgalmasság, mely tükörben bámulja magát, kővé változik,

És a jó cselekedet, mely becéző nevekkal illeti magát, átok szülője léssen.

És némelyek kevélynek neveztek, aki megittasultam önnön magányosságomtól,

És azt mondtátok: - Az erdő fáival tart tanácsot, de az emberekkel nem,

- Egyedül ül a hegytetőn, és lenéz a városunkra.

Igaz, hogy fölmentem a hegyekre, és távoli helyeken jártam.

Hogyan láthattalak volna benneteket, ha nem a magasból vagy nagy messzeségből?

Hogyan lehet egyáltalán közel valaki, ha távol nincsen?

És mások közületek megszólítottak engem, nem szavakkal, és azt mondták:

- Idegen, idegen, elérhetetlen magasságok kedvelője, miért élsz a csúcsok között, hová a sasok építik fészkeiket?

- Miért keresed a megközelíthetlent?

- Miféle viharokat akarsz hálódba fogni,

- És milyen ködmadarakra vadászol az égbolton?
- Jöjj, és légy egy közülünk.
- Szállj alá, enyhítsd éhedet a mi kenyereinkkel, csillapítsd szomjúságod a mi borunkkal.

Lelkük magányosságában mondták ezeket;
De ha magányosságuk mélyebb, tudták volna, hogy csupán örömeitek és fájdalmaitok titkát kutattam,
És csupán nagyobb önmagatokra vadásztam, amely a mennybolton jár.

Ám a vadász maga is zsákmány volt;
Mert nyilaim közül sokan csak azért röppentek el az íjról, hogy önnön keblemet találják.

És aki szárnyalt, egyben kúszott-mászott is;
Mert mikor szárnyaim kitárultak a napfényben, árnyékuk a földön teknősbéka volt.

És én, a hívő egyben kételkedő is voltam;
Mert gyakran tettem ujjamat saját sebembe, hogy hitem bennetek megnövekedjék, s tudásom rólatok gyarapodjék.

És ezzel a hittel és ezzel a tudással mondom:

Nem vagytok testeitekbe zárva, sem házaitekhoz, földjeitekhez kötve.

Ami ti vagytok, az a hegyek fölött lakik, és a széllel vándorol.

Az nem kúszik ki a napfényre melegedni, és nem váj odut a sötétbe,
hogyan biztosságot találjon,

Mert az a szabad lélek, mely beburkolja a földet, és az éterben mozog.

Ha e szavak homályosak, ne próbáljátok tisztázni őket.

Homályos és ködös a dolgok kezdete, de a végük nem.

És én azt szeretném, ha a kezdetként emlékeznétek reám.

Az élet és minden, ami él, a ködben fogant, és nem a kristályban.

És ki tudja, a kristály maga nem romlásnak indult köd?

Erre emlékezzetek, ha rám emlékeztek:

Hogy ami bennetek a leggyöngébbnek és legzavarodottabbnak látszik,
az a legerősebb és a legeltökéltebb.

Hát nem lélegzetetek szilárdította erőssé csontjaitok rendszerét?

És nem egy álom volt-e, bár álmodására már egyikőtök sem emlékszik,
amely fölépítette városotokat, és megformált mindent, mi benne van?

Látnátok csak a lélegzet árapályát, semmi mást nem látnátok azután,
És ha hallanátok az álom suttozását, nem hallanátok meg más hangot
többé.

De ti nem láttok, nem hallotok, és ez jól van így.

A fátylat, mely szemeteket elhomályosítja, föllebbenti majd a kéz,
mely megszótte azt,

És az agyagot, mely fületeket eltömi, átszakítják majd az ujjak, ame-
lyek gyúrták.

És látni fogtok,

És hallani fogtok.

Mégsem kárhoztatjátok majd, hogy megismertétek a vakságot, sem
bánni nem fogjátok a süketséget.

Mert azon a napon megismeritek a dolgok valódi célját,

És áldani fogjátok a sötétséget csakúgy, mint a világosságot.

És miután ezeket mondta, körülnézett, és látta a hajó kapitányát, ki a
kormány mellett állott, s hol a duzzadó vitorlákra, hol a messzeségbe tekin-
tett.

És akkor ezt mondta:

Türelmes, igen türelmes a kapitány az én hajómon.

Fúj a szél, nyugtalanok a vitorlák,

Még a kormánylapát is irányért könyörög;

És a kapitány mégis némán várja szavaim végét.

És ezek az én hajósaim, kik hallották a nagy tenger kórusát, ők is türelemmel hallgattak engem.

Nem kell várakozniuk tovább.

Készen állok.

A folyó elért a tengerig, s a hatalmas anya ismét keblére öleli fiát.

Isten veled, Orfalisz népe,

E napnak vége lett.

Reánk zárul, mint önnön holnapjára a vízi liliom.

És ha nem hozott eleget, ismét össze kell gyűlnünk, és együtt kinyújtanunk kezünket az adakozó felé.

Ne feledjétek, hogy visszatérek hozzátok.

Kis idő múltán vágyaim port és párát gyűjtenek egy új test számára.

Kis idő múltán, mikor egy percre elcsitul a szél, egy másik asszony a világra szül engem.

Isten veletek és az ifjúsággal, melyet köztetek éltem.

Tegnap történt, hogy egy álomban találkoztunk.

Magányosságomban énekeltek nekem, és én vágyaitokból tornyot emeltem az égben.

De most felébredünk, álmunknak vége, és nem hajnalodik immár.

Itt a délidő, félálomkából nappal lett, el kell válnunk egymástól.

Az emlékezet derengésében még egyszer találkozunk, beszélünk egymással, s egy mélyebb dalt énekeltek majd nekem.

És ha kezünk egy másik álomban megint találkozik, új tornyot építünk az égben.

Ezt mondván jelt adott a hajósoknak, kik azonnal felvonták a horgonyt, s a felszabadult hajó elindult kelet felé.

És egy kiáltás szakadt föl az emberekből, mintha egyetlen szívből, és fölszállt a homályban, és elsodródott a tenger fölé, mint hatalmas harsonaszó.

Csak Almitra maradt néma, s nézett a hajó után, míg az el nem tűnt a párában.

És amikor a nép már szétoszlott, ő még akkor is ott állott egyedül a parti sziklafal tetején, és szívében emlékezett a szavakra:

- Kis idő múltán, mikor egy percre elcsitul a szél, egy másik asszony a világra szül engem.